

М. В. Удод,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного та фінансового права
Донецького національного університету

О. І. Данилова,
координатор юридичної клініки
економіко-правового факультету
Донецького національного університету

УДК 342.951:351:82 (477)

МИТНІ РЕЖИМИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

На підставі нормативно-правових актів України, а також міжнародних правових актів, розглядаються питання переміщення культурних цінностей через митний кордон, конкретизується визначення поняття “культурні цінності”, “правовий режим”, зокрема “митний режим”, та їх зміст, досліджуються правові положення, що стосуються митних режимів, у яких можуть перебувати культурні цінності.

Ключові слова: культурні цінності, митні режими, правовий режим, категорії культурних цінностей, експорт, імпорт, транзит, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення.

На сьогодні в Україні відбуваються активні культурні, соціально-економічні, політичні, демографічні, правові зміни. Проявами таких змін є посилення міжнародного культурного співробітництва, активізація міграційних процесів. Останнім часом популярності набуває торгівля культурними цінностями, в результаті чого останні все частіше переміщуються через митний кордон України.

Проте правове регулювання порядку переміщення культурних цінностей через митний кордон України характеризується низкою невирішених проблем. У чинному Законі України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей” від 21 вересня 1999 р. міститься дещо неточне визначення поняття “культурні цінності”, недостатньо врегульоване питання визначення строків тимчасового вивезення культурних цінностей [1]. Саме тому поглиблене вивчення особливостей правового регулювання порядку переміщення культурних цінностей через митний кордон України є достатньо актуальним та зумовлено необхідністю удосконалення діючого законодавства в цій сфері.

Це питання досліджували такі зарубіжні та вітчизняні науковці у галузі теорії права, адміністративного, митного й міжнародного права, як В. Б. Авер'янов, С. С. Алексєєв, О. Ф. Андрійко, Г. В. Атаманчук, Д. М. Бахрах, Ю. П. Битяк, М. М. Богуславський, В. М. Горшен'єв, Є. В. Додін, Ю. М. Дьомін, С. В. Ківалов, О. М. Козирін, А. Є. Лун'єв, А. В. Мазур, О. В. Малько, В. Я. Настюк, В. В. Прокопенко, М. С. Студенікіна, І. В. Тулянцева, М. Г. Шульга, Є. В. Шоріна та інші.

Метою статті є дослідження нормативно-правових актів України, а також міжнародних правових актів, які регулюють питання переміщення культурних цінностей через митний кордон, визначення поняття “культурні цінності”, “правовий режим”, зокрема “митний режим” та його змісту, дослідити правові

положення, що стосуються митних режимів, в яких можуть перебувати культурні цінності.

Відповідно до ч. 5 ст. 54 Конституції України держава забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність, вживає заходи для повернення в Україну культурних цінностей народу, які знаходяться за її межами.

Досліджуючи питання переміщення через кордон культурних цінностей, слід з'ясувати, що саме включає в себе поняття “культурні цінності”. Визначення поняття “культурні цінності” міститься в п. 18 ч. 1 ст. 4 чинного Митного кодексу України (МК України) та в ст. 1 Закону України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей”: “Культурні цінності — об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України”. Однією з проблем правових підходів до визначення терміна “культурні цінності” є відсутність єдиного уніфікованого визначення таких цінностей. Культурні цінності як матеріальні об'єкти (або предмети) в нормативних документах розглядаються доволі широко та багатопланово, кожна міжнародна конвенція чи рекомендація як і більшість внутрішніх законодавчих актів, дає своє визначення культурних цінностей і перелік матеріальних об'єктів (предметів), що до них належать, яке не є універсальним, а застосовується для мети кожної окремої з цих конвенцій, або рекомендацій, або ж конкретного законодавчого акта. Уперше термін і визначення культурних цінностей зустрічається в Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 травня 1954 р. (Гаазька конвенція 1954 р.), яка трактує це поняття найбільш широко, порівняно з іншими міжнародно-правовими актами: культурними цінностями є цінності релігійного і світського характеру, які кожна держава вважає як такі, що становлять значення для археології, доісторичного періоду, історії, літератури, мистецтва й науки і які належать до вказаних у ній категорій; до поняття “культурні цінності” включаються всі рухомі та нерухомі цінності, їх репродукції, а також будівлі, головним і справжнім призначенням яких є зберігання чи експонування рухомих культурних цінностей (зокрема музеї, великі бібліотеки, сховища архівів) [4]. Схожий широкий підхід до визначення культурних цінностей, як рівною мірою рухомих і нерухомих об'єктів, зафіксований у Рекомендаціях ЮНЕСКО щодо збереження культурних цінностей, яким загрожує небезпека внаслідок проведення громадських або приватних робіт (19 листопада 1968 р.) [5]. Зокрема у цих документах зазначалося, що під терміном “культурні цінності” розуміються нерухомі об'єкти, такі як місцевості археологічного, історичного чи наукового значення, споруди чи інші об'єкти, які становлять історичну, наукову, мистецьку чи архітектурну цінність, як релігійні, так і світські; рухомі цінності, що мають культурну цінність, у т.ч. цінності в нерухомих об'єктах або вилучені з них, а також рухомі цінності, приховані в землі, які можуть бути виявлені в місцях, що мають археологічне чи історичне значення, чи інших місцях. 24 червня 1995 р. була затверджена Конвенція ЮНІДРУА про міжнародне повернення викрадених чи нелегально вивезених культурних цінностей, у ст. 2 якої під культурними цінностями ця конвенція розуміє “... такі цінності, які з релігійних чи світських причин важливі для археології, вивчення доісторичної доби, історії, літератури, мистецтва чи науки” [6]. Тотожні поняття надаються і в інших міжнародних нормативно-правових актах. Вдале визначення поняття категорії “культурні цінності” надає І. В. Тулянцева: “... особливо охоронювані правом унікальні речові результати людської діяльності, які, будучи продуктом загальної праці, мають важливе історичне, наукове, художнє або інше культурне значення для суспільства, тобто слугують зв'язуючою ланкою між різними поколіннями людей, мають конкретно-історичний характер і виступають як фактор формування необхідних суспільству якостей у людини” [7, с. 7]. Пропонується визначити поняття

“культурні цінності” як “... унікальні результати людської діяльності, які, будучи продуктом загальної праці, мають важливе історичне, наукове, художнє або інше культурне значення для суспільства, тобто слугують зв’язуючою ланкою між різними поколіннями людей, мають конкретно-історичний характер та підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України”.

Для переміщення культурних цінностей через митний кордон України характерна низка особливостей, однією з яких є дотримання митних режимів. На сучасному етапі поняття “режим” щодалі більше стверджується в юридичній науці як одна з найважливіших її категорій. Поняття “режим”, “правовий режим” і “адміністративно-правовий режим” тісно взаємопов’язані як “загальне”, “особливе” та “часткове”, що дає можливість з’ясувати сутність поняття “митний режим”, застосувавши метод діалектики, основою якого є розкриття часткового через загальне. Французьке за походженням слово “режим” — управління може вживатися у таких значеннях: державний устрій; точно встановлений розпорядок життя; умови існування чого-небудь; система правил, заходів, запроваджуваних для досягнення певної мети.

У найзагальнішій формі поняття “правовий режим” визначається як порядок регулювання, комплекс правових засобів, що характеризують особливе поєднання взаємодіючих дозволів, заборон, а також позитивних зобов’язань, який створює особливу спрямованість регулювання.

У юридичній літературі правовий режим визначають по-різному:

1. Як соціальний режим об’єкта, який закріплено правовими нормами й забезпечено сукупністю юридичних засобів;

2. Як порядок регулювання, виражений у комплексі правових засобів, що характеризують особливе поєднання дозволів, заборон та позитивних зобов’язань, які взаємодіють між собою та становлять особливу спрямованість правового регулювання;

3. Як особливий порядок правового регулювання, виражений у відповідному поєднанні юридичних засобів і утворюючий бажане соціальне становище й певну ступінь сприятливості або несприятливості для задоволення інтересів суб’єкта права.

Кожній галузі права притаманний свій специфічний режим регулювання, яким і обумовлюється юридична особливість певної галузі. Своєрідність адміністративно-правового режиму виявляється в особливому порядку виникнення й формування змісту прав і обов’язків учасників адміністративно-правових відносин та їх здійснення, наявності специфічних санкцій, особливих засобах їх реалізації, а також у дії єдиних принципів, загальних положень, які поширюються на цю сукупність правових норм. Адміністративно-правовий режим — це певне поєднання адміністративно-правових засобів регулювання, що виявляється в централізованому порядку, імперативному методі правового впливу та юридичній нерівності суб’єктів правовідносин. Адміністративно-правовий режим впливає на діяльність державних органів у їхній взаємодії з громадянами та організаціями щодо реалізації кожним своїх функціональних обов’язків у регулюванні різних соціальних об’єктів і процесів. Він може бути охарактеризований як загальний режим діяльності державних органів, розрахований на повсякденну адміністративну роботу, типові управлінські ситуації. Як правило, в законі визначаються вид режиму та його носій, умови запровадження, суб’єкт, який здійснює режимне управління, режимні заходи. Найважливішим критерієм для здійснення класифікації наявних адміністративно-правових режимів є об’єкт спрямування дії “режимних норм”, їх свідома спрямованість на дотримання національної безпеки. Різновидом спеціальних адміністративно-правових режимів, спрямованих, зокрема, на економічну безпеку, є митний режим з усіма притаманними йому функціями. Говорити про спеціальні адміністративно-правові режими можна лише тоді, коли вони отримали своє законодавче закріплення [8, с. 161].

13 березня 2012 року було прийнято новий Митний кодекс України, в якому на відміну від Митного кодексу 1991 року (поняття митного режиму не регламентовано взагалі, відсутній їх перелік і лише розділом IV регулюється загальний порядок щодо пропуску через митний кордон України товарів та інших предметів) та Митного кодексу 2002 року, в п. 25 ст. 4 надано повне та вичерпне визначення поняття митного режиму — комплекс взаємопов'язаних правових норм, що відповідно до заявленої мети переміщення товарів через митний кордон України визначають митну процедуру щодо цих товарів, їх правовий статус, умови оподаткування й обумовлюють їх використання після митного оформлення. Визначаючи поняття “митний режим”, необхідно розкрити положення, що складають зміст цього поняття. Так, на думку О. Нападистого, до них належать:

а) сукупність правил, що застосовуються митними органами (залежать від заявленої мети переміщення товарів фізичними чи юридичними особами через митний кордон);

б) сукупність правил, що регулюють безпосередньо сам порядок переміщення товарів і застосування до них митних процедур.

При правовому забезпеченні митного режиму запропоновано виходити з того, що спочатку необхідно на законодавчому рівні закріпити визначення загального митного режиму, а вже потім на його підставі виокремлювати інші види митних режимів залежно від об'єкта митного контролю у сфері торговельного, неторговельного обігу й мети переміщення цього об'єкта через митний кордон. О. Нападистий залежно від об'єктів та суб'єктів митного контролю поділяє митний режим на звичайний (передбачає загальні правила переміщення товарів через митний кордон України й поширюється на всю митну територію України); особливий (пільговий), яким передбачено можливість звільнення від окремих форм митного контролю (ввезені дипломатичними представництвами інших держав на митну територію України товари для службового користування звільняються від митного огляду); посилений митний режим (використовується для захисту національного культурного надбання [13, с. 72].

З огляду на перелік видів митних режимів, визначених у Митному кодексі України, а також Законі України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей” від 21 вересня 1999 р., для таких категорій предметів, якими є культурні цінності, характерні такі: експорт, імпорт, тимчасове вивезення, тимчасове ввезення, транзит.

Експорт (остаточне вивезення) — це митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення (ст. 82 МК України). Митний режим експорту може бути застосований до товарів, що призначені для вивезення за межі митної території України, та до товарів, що вже вивезені за межі цієї території та перебувають під митним контролем, за винятком товарів, заборонених до поміщення у цей митний режим відповідно до законодавства. Така заборона встановлена ст. 14 Закону України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей”; вивезенню з України не підлягають культурні цінності, занесені до Державного реєстру національного культурного надбання; культурні цінності, включені до Національного архівного фонду; культурні цінності, включені до Музейного фонду України. Для поміщення товарів, зокрема культурних цінностей, у митний режим експорту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна подати митному органу, що здійснює випуск товарів у митному режимі експорту, документи на такі товари; сплатити митні платежі, якими відповідно до закону обкладаються товари під час вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту. Митні органи не вимагають обов'язкового підтвердження прибуття товарів, що експортуються, у пункт призначення за межами митної території України. Культурні цінності, як товари, що поміщені у митний режим експорту, втрачають статус українських

товарів з моменту їх фактичного вивезення за межі митної території України. Товари, які знаходяться за межами митної території України, втрачають статус українських товарів з моменту поміщення їх у митний режим експорту.

Імпорт (випуск для вільного обігу) — це митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, встановлених законами України на імпорту цих товарів, та виконання усіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України. Митний режим імпорту може бути застосований до товарів, зокрема культурних цінностей, що надходять на митну територію України, та до товарів, що зберігаються під митним контролем або поміщені в інший митний режим. Товари, поміщені у митний режим імпорту, набувають статус українських товарів. Підтвердженням українського статусу товарів, зазначених у частині першій цієї статті, є митна декларація, за якою ці товари випущено у вільний обіг. Для поміщення товарів у митний режим імпорту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна подати митному органу, що здійснює випуск товарів, документи на такі товари; сплатити митні платежі, якими відповідно до законів України обкладаються товари під час ввезення на митну територію України в режимі імпорту; виконати встановлені відповідно до закону вимоги щодо заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Проте слід зазначити: відповідно до ст. 180 Податкового кодексу України (ПК України), в якій визначаються категорії платників податку на додану вартість, зазначено, що норми цієї статті не застосовуються до операцій із ввезення на митну територію України фізичними особами (громадянами) чи суб'єктами підприємницької діяльності, які не є платниками податку, культурних цінностей, зазначених у п. 197.7 ПК України. У п. 197.7 ПК України вказано, що звільняються від оподаткування операції із ввезення на митну територію України культурних цінностей за кодами згідно з УКТ ЗЕД, виготовлених 50 і більше років тому. Відповідно до Додатка до Закону України “Про митний тариф України” від 5 квітня 2001 р. такими культурними цінностями є картинки, малюнки та пастелі; оригінали гравюру, естампів та літографій; оригінали скульптур та статуєток з будь-якого матеріалу, марки поштові або гербові, знаки поштової оплати; колекції та предмети колекціонування із зоології, ботаніки, мінералогії, анатомії або такі, що становлять історичний, археологічний, палеонтологічний, етнографічний чи нумізматичний інтерес; предмети антикваріату віком понад 100 років. Отже, при переміщенні через митний кордон із застосуванням режиму імпорту вказаних культурних цінностей, суб'єкти, які здійснюють таке переміщення, звільняються від сплати податку на додану вартість. Це нормативне положення є доцільним та направлене на легалізацію переміщення культурних цінностей із застосуванням режиму імпорту, що дає змогу відслідковувати, які саме культурні цінності були переміщені до України та набули статусу українських товарів, що є характерним для цього митного режиму.

При переміщенні культурних цінностей через митний кордон України також може застосовуватись такий митний режим, як транзит. Транзит — це митний режим, відповідно до якого товари та/або транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем між двома митними органами України або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання цих товарів, без сплати митних платежів та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митний режим транзиту може бути застосований як до товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що безпосередньо ввозяться на митну територію України, так і до таких, що перебувають на митній території України. У митний режим транзиту можуть бути поміщені товари, транспортні засоби комерційного призначення незалежно від їх митного статусу.

Загальні положення щодо регулювання переміщення культурних цінностей через митний кодон із застосуванням режимів тимчасового вивезення та тимчасового ввезення містяться в Митному кодексі України, окремі положення регулюються спеціальними нормативно-правовими актами. Так, у Митному кодексі України надано визначення цих митних режимів. Відповідно до ст. 103 МК України тимчасове ввезення — це митний режим, відповідно до якого іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення ввозяться з конкретною метою на митну територію України з умовним повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реекспорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання. Іноземні товари, поміщені у митний режим тимчасового ввезення, зберігають статус іноземних товарів. Строк тимчасового ввезення товарів встановлюється митним органом у кожному конкретному випадку, але не повинен перевищувати трьох років з дати поміщення товарів у митний режим тимчасового ввезення (ст. 108 МК України).

Тимчасове вивезення згідно зі ст. 113 МК України — це митний режим, відповідно до якого українські товари або транспортні засоби комерційного призначення вивозяться за межі митної території України з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реімпорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання. Митний режим тимчасового вивезення може бути застосований до товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що безпосередньо вивозяться за межі митної території України. Українські товари, поміщені в митний режим тимчасового вивезення, зберігають статус українських товарів.

Строк тимчасового вивезення товарів, транспортних засобів комерційного призначення встановлюється митним органом у кожному конкретному випадку, але не повинен перевищувати трьох років з дати поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у зазначений митний режим (ст. 116 МК України).

Аналізуючи положення МК України, що регулюють порядок тимчасового ввезення / вивезення культурних цінностей, можна дійти висновку, що точного встановлення строку тимчасового ввезення / вивезення товарів не існує, а зазначено лише, що строк не повинен перевищувати трьох років з дати поміщення товарів у ці митні режими, до того ж встановлено положення, відповідно до якого такі строки можуть бути подовжено. Враховуючи категорію товарів, про яку йде мова в статті, та виходячи з її особливої цінності (духовної, культурної, історичної, національної), використання цього положення щодо такої категорії товарів, як культурні цінності, є недоцільним. Тому пропонується внести деякі зміни до діючих нормативно-правових актів, зокрема до ч. 2 ст. 108 МК України: “Строк тимчасового ввезення транспортних засобів комерційного призначення встановлюється митним органом з урахуванням того, що ці транспортні засоби повинні бути реекспортовані одразу ж після закінчення транспортних операцій, для яких вони були ввезені”, та ч. 2 ст. 116 МК України: “З урахуванням мети тимчасового вивезення товарів, транспортних засобів комерційного призначення та інших обставин строк, зазначений у частині першій цієї статті, може бути продовжений відповідним митним органом”. Вважаємо за необхідне доповнити ці статті положеннями, які не дозволяли б продовження строку перебування культурних цінностей у цих митних режимах.

Загалом, слід зазначити, що відповідно до Інструкції “Про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України”, затвердженої

наказом Міністерства культури і мистецтв України від 22 квітня 2002 р. № 258, вивезення, тимчасове вивезення, у тому числі шляхом пересилання, культурних цінностей за межі митної території України дозволяється за наявності свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України, зразок якого затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 р. № 984 “Про затвердження зразка свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України” [15]. Видачу таких свідоцтв здійснює Державна служба контролю за експортом культурних цінностей або уповноважений Державної служби контролю за експортом культурних цінностей з певною територією обслуговування. Власник, який бажає здійснити переміщення культурних цінностей через митний кордон України, повинен подати до Державної служби контролю за експортом культурних цінностей або до уповноваженого Державної служби контролю за експортом культурних цінностей не пізніше ніж за місяць до їх вивезення клопотання про право на вивезення культурних цінностей з усіма необхідними для цього документами (перелік міститься в Інструкції “Про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України”). Заявлені до вивезення (тимчасового вивезення) та повернуті після тимчасового вивезення культурні цінності підлягають обов’язковій державній експертизі. Культурні цінності, тимчасово вивезені з України і не повернуті в обумовлений угодою термін, вважаються незаконно вивезеними. Ст. 21 Закону України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей” встановлено, що культурні цінності, які ввозяться в Україну, підлягають реєстрації в порядку, встановленому Міністерством культури і мистецтв України, спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства разом з Державною митною службою України. Під час ввезення культурних цінностей на територію України митному органу подається свідоцтво на право їх вивезення, якщо це передбачено законодавством держави, звідки ввозяться культурні цінності. За відсутності такого свідоцтва ввезені цінності підлягають затриманню митними органами України до встановлення їх власника та одержання його доручення щодо подальшого переміщення або використання цих цінностей. Таке доручення повинно бути підтверджене дипломатичним представництвом або консульською установою країни, громадянином якої є власник культурних цінностей. Реєстрація культурних цінностей, що ввозяться на митну територію України, здійснюється шляхом їх декларування митному органу. Згідно зі ст. 22 Закону України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей” ввезення культурних цінностей, щодо яких оголошено розшук, забороняється. Такі культурні цінності підлягають вилученню митними органами України з метою повернення їх у встановленому порядку власнику.

Отже, враховуючи вищезазначене, можна дійти таких висновків:

1. Визначено, яким чином співвідносяться поняття “правовий режим”, “адміністративно-правовий режим”, “митний режим”. Встановлено, що поняття “режим”, “правовий режим” і “адміністративно-правовий режим” тісно взаємопов’язані як “загальне”, “особливе” та “часткове”. Тому можна зробити висновок, що різновидом спеціальних адміністративно-правових режимів є митний режим, який залежно від суб’єктів та об’єктів митного контролю має такий вид, як посилений митний режим, що використовується для захисту національно культурного надбання, зокрема культурних цінностей.

2. Запропоновано викласти поняття “культурні цінності” як “... унікальні результати людської діяльності, які, будучи продуктом загальної праці, мають важливе історичне, наукове, художнє або інше культурне значення для суспільства, тобто слугують зв’язуючою ланкою між різними поколіннями людей, мають конкретно-історичний характер та підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України”.

3. З огляду на перелік видів митних режимів, визначених у МК України, а також Законі України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей” від 21 вересня 1999 р., було встановлено, що для таких категорій предметів, якими є культурні цінності, характерні такі митні режими: експорт, імпорт, тимчасове вивезення, тимчасове ввезення, транзит. Детально досліджено положення цих митних режимів щодо перебування у них культурних цінностей, на підставі чого вважається за необхідне доповнити ч. 2 ст. 108 та ч. 2 ст. 116 МК України положеннями, які не дозволяли б продовження строку перебування культурних цінностей у цих митних режимах.

Список використаних джерел

1. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21.09.1999 р. № 1068–XIV [Текст] // ВВР. — 1999. — № 48. — Ст. 405.
2. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР [Текст] // ВВР. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495–VI [Текст] // ВВР. — 2012. — № 44–45, № 46–47, № 48. — Ст. 552.
4. Про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту : Конвенція ООН від 14.05.1954 р. [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_157.
5. Про збереження культурних цінностей, яким загрожує небезпека внаслідок проведення громадських чи приватних робіт : Рекомендації ЮНЕСКО від 19.11.1968 р. [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_723.
6. Щодо викрадених або незаконно вивезених культурних цінностей : Конвенція УНІДРУА від 24.06.1995 р. [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_590.
7. Тулянцева, І. В. Правове регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 “Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / І. В. Тулянцева ; Нац. юридична акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : [підручн.] / Ю. П. Битяк [и др.] ; ред. Ю. П. Битяк. — К. : Юрінком Інтер, 2005. — 544 с.
9. Митний кодекс України від 12.12.1991 р. № 1970–XII [Текст] // ВВР. — 1992. — № 16. — Ст. 203.
10. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92–IV [Текст] // ВВР. — 2002. — № 38. — Ст. 288.
11. Нападистий, М. Р. Митний режим в Україні [Текст] / М. Р. Нападистий // Право України. — 2000. — № 7. — С. 70–73.
12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755–VI [Текст] // ВВР. — 2011. — № 13–14, № 15–16, № 17. — Ст. 112.
13. Про митний тариф України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2371–III [Текст] // ОВУ. — 2001. — № 18. — Ст. 781.
14. Інструкція про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України, затв. наказом Міністерства культури і мистецтв України від 22.04.2002 р. № 258, зареєстр. в Міністерстві юстиції України 09.11.2002 р. за № 571/6859 [Текст] // ОВУ. — 2002. — № 28. — Ст. 1346.
15. Про затвердження зразка свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України : постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 р. № 984 [Текст] // ОВУ. — 2000. — № 25. — Стор. 108. — Ст. 1052.

*Рекомендовано до друку кафедрою адміністративного та фінансового права
Донецького національного університету
(протокол № 6 від 28 грудня 2012 року)*

Надійшла до редакції 24.12.2012

Удод М. В., Данилова Е. И. Таможенные режимы, которые используются при перемещении культурных ценностей через таможенную границу

На основании нормативно-правовых актов Украины, а также международных правовых актов рассматриваются вопросы перемещения культурных ценностей через таможенную границу, конкретизируется определение понятия «культурные ценности», «правовой режим», а именно «таможенный режим, а также их содержание, исследуются правовые положения, которые касаются таможенных режимов, в которых могут находиться культурные ценности.

Ключевые слова: культурные ценности, таможенные режимы, правовой режим, категории культурных ценностей, экспорт, импорт, транзит, временный ввоз, временный вывоз.

Udod, M. V.; Danilova, O. I. Customs Procedures, which are Used for Movement of Cultural Property through the Customs Border

In the article on the basis of legal acts of Ukraine and international laws, issues of the movement of cultural property through the customs border, have been reviewed definition of “cultural property”, “legal status”, namely “customs regime”, as well as their content are concretized; legal provisions relating to customs procedures, which may be cultural values are investigated.

Keywords: cultural values, customs regimes, the legal regime, the categories of cultural property, export, import, transit, temporary admission, temporary export.

